

Štvrtok 30. apríla 2015

P8_TA(2015)0182

Správa o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2014**Uznesenie Európskeho parlamentu z 30. apríla 2015 o správe o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2014 (2014/2952(RSP))**

(2016/C 346/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na druhej strane, ktorá bola podpísaná 16. júna 2008 a ktorú ratifikovali všetky členské štáty EÚ a Bosna a Hercegovina,
 - so zreteľom na závery zo zasadnutia Európskej rady, ktoré sa konalo 19. – 20. júna 2003, a na ich prílohu s názvom Solúnska agenda pre západný Balkán: približovanie sa k európskej integrácii,
 - so zreteľom na závery Rady z 20. októbra, 17. – 18. novembra, 15. a 16. decembra 2014,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Stratégia rozširovania a hlavné výzvy v rokoch 2014 – 2015 z 8. októbra 2014 (COM(2014)0700) spolu so sprievodným pracovným dokumentom útvarov Komisie SWD(2014)0305 s názvom Správa o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2014, ako aj na orientačný strategický dokument o Bosne a Hercegovine (2014 – 2017) prijatý 15. decembra 2014,
 - so zreteľom na písomný záväzok týkajúci sa európskej integrácie, ktorý predsedníctvo Bosny a Hercegoviny prijalo 29. januára 2015 a ktorý parlamentné zhromaždenie Bosny a Hercegoviny schválilo 23. februára 2015,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady z 19. januára 2015 vymenovať Larsa-Gunnara Wigemarka za osobitného zástupcu EÚ a vedúceho delegácie pre Bosnu a Hercegovinu,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o tejto krajine,
 - so zreteľom na prácu, ktorú vo funkcii stáleho spravodajcu pre Bosnu a Hercegovinu vo Výbore pre zahraničné veci odvodil Cristian Dan Preda,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ opakovane vyjadrila svoj jednoznačný záväzok v súvislosti s európskou perspektívou Bosny a Hercegoviny a jej územnou celistvosťou, zvrchovanosťou a jednotou;
- B. keďže EÚ ponúkla Bosne a Hercegovine novú príležitosť, ktorá vychádza z koordinovaného prístupu, ktorý je navrhnutý tak, aby pomohol tejto krajine opätovne začať proces reforiem, zlepšil jej sociálnu a ekonomickú situáciu a priblížil ju k Európskej únii; keďže od vedúcich politických elít tejto krajiny sa teraz vyžaduje prijatie rovnako jednoznačného záväzku a úsilia; keďže pristúpenie k EÚ je inkluzívny proces, ktorý sa vzťahuje na celú krajinu a všetkých jej občanov a vyžaduje si národný konsenzus o reformnom programe;
- C. keďže príliš zložitá a neefektívna štruktúra orgánov, nedostatočná spolupráca a koordinácia vedúcich politických predstaviteľov Bosny a Hercegoviny a všetkých vládnych úrovní, neexistencia spoločnej vízie a politickej vôle a etnocentrické postoje závažne spomalili pokrok v tejto krajine; keďže nezhody medzi politikmi a etnikami majú významný negatívny vplyv na prácu zhromaždení na úrovni štátu;

Štvrtok 30. apríla 2015

- D. keďže pretrvávajúca patová politická situácia predstavuje vážnu prekážku pre stabilizáciu krajiny a rozvoj a pripravuje občanov o bezpečnú a prosperujúcu budúcnosť; keďže politická apatia, nezamestnanosť, veľmi vysoká miera korupcie a nespokojnosť s politickými elitami vyvolali občianske nepokoje, ktoré sa vo februári 2014 rozšírili z Tuzly do celej krajiny;
- E. keďže EÚ označila zásady právneho štátu za kľúčové v procese rozširovania; keďže pevná politická podpora je pre pokrok v týchto oblastiach veľmi dôležitá;
- F. keďže korupcia je veľmi rozšírená, verejná správa je rozdrobená, problémom je množstvo rôznych právnych systémov, mechanizmy spolupráce s občianskou spoločnosťou sú naďalej slabé, mediálne prostredie je polarizované a nie sú zabezpečené rovnaké práva pre všetky štátotvorné národy a občanov;
- G. keďže viac než 50 % štátnych príjmov Bosny a Hercegoviny sa používa na udržiavanie správy na viacerých úrovniach; keďže Bosna a Hercegovina je podľa ukazovateľov Svetovej banky najhoršie hodnotená európska krajina, pokiaľ ide o jednoduchosť podnikania, a jedna z najhoršie hodnotených krajín v súvislosti s indexom vnímania korupcie; keďže Bosna a Hercegovina má najvyššiu mieru nezamestnanosti mladých v Európe (59 % aktívneho obyvateľstva vo veku 15 – 24 rokov);
1. víta, že Rada reagovala na jeho výzvu opätovne prehodnotiť prístup EÚ k Bosne a Hercegovine; naliehavo žiada nových predstaviteľov Bosny a Hercegoviny, aby sa plne zaviazali vykonávať potrebné inštitucionálne, hospodárske a sociálne reformy s cieľom zlepšiť život občanov Bosny a Hercegoviny a umožniť pokrok na ceste za členstvom v EÚ; poukazuje na to, že bude potrebné dosiahnuť významný pokrok v plnení programu reforiem vrátane Paktu pre rast a zamestnanosť, aby sa mohla posúdiť žiadosť o členstvo; zdôrazňuje, že Bosnu a Hercegovinu, ako každú (potenciálnu) kandidátsku krajinu, je potrebné posudzovať na základe výsledkov a časový plán pristúpenia by mala určovať rýchlosť a kvalita potrebných reforiem;
 2. zdôrazňuje, že Komisia by mala venovať mimoriadnu pozornosť vykonávaniu rozsudku vo veci Sejdić-Finci, keď ju požiada Rada, aby pripravila stanovisko k žiadosti o členstvo v EÚ; vyzýva Komisiu, aby bola pripravená uľahčiť dosiahnutie dohody o vykonaní rozsudku, čím by sa zaručili rovnaké práva pre všetkých občanov, a aby prispela k plneniu cieľov agendy EÚ vrátane funkčného systému dobrej správy, demokratického rozvoja, hospodárskej prosperity a dodržiavania ľudských práv;
 3. pevne podporuje európsku integráciu Bosny a Hercegoviny a je presvedčený, že posilnená angažovanosť EÚ by sa mala zameriavať okrem iného na sociálno-ekonomické otázky, podnikateľské prostredie, inštitucionálny rámec, právny štát a vládu, presadzovanie práva, nezávislé súdnictvo, boj proti korupcii, reformu verejnej správy, občiansku spoločnosť a mládež a zároveň by sa nemala zmeniť podmienenosť pristúpenia k EÚ; vyzýva vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisiu a členské štáty EÚ, aby zaujali koordinované, jednotné a súdržné stanovisko EÚ a preukázali, že začlenenie Bosny a Hercegoviny do EÚ je pre zahraničnú politiku EÚ prioritou; zdôrazňuje, že EÚ by sa mala usilovať sústrediť všetky darcov finančných prostriedkov s cieľom podporiť efektívne uplatňovanie nového prístupu EÚ a písomného záväzku;
 4. víta písomný záväzok týkajúci sa začlenenia do EÚ prijatý predsedníctvom Bosny a Hercegoviny, ktorý podpísali lídri všetkých politických strán a ktorý schválil parlament 23. februára 2015, týkajúci sa opatrení s cieľom stanoviť inštitucionálnu funkčnosť a efektívnosť, začať reformy na všetkých úrovniach riadenia, zrýchliť proces zmierenia a posilniť administratívnu kapacitu; berie na vedomie, že tento záväzok umožnil dosiahnuť dohodu v Rade, ku ktorej došlo 16. marca 2015, a pokračovať s cieľom uzavrieť dohodu o stabilizácii a pridružení a zabezpečiť jej vstup do platnosti; víta skutočnosť, že podľa plánov nadobudne 1. júna 2015 platnosť dohoda o stabilizácii a pridružení, ktorá umožní Bosne a Hercegovine a EÚ užšie spolupracovať a prehĺbovať vzájomný vzťah; vyzýva, aby sa všetci politickí predstavitelia plne zapojili do spolupráce na dôslednom a efektívnom uplatňovaní záväzku, najmä pokiaľ ide o posilnenie právneho štátu, boj proti

Štvrtok 30. apríla 2015

korupcii a organizovanému zločinu; pripomína, že politický záväzok a skutočná zodpovednosť za reformný proces sú veľmi dôležité; vyzýva nových predstaviteľov Bosny a Hercegoviny, aby sa dohodli s EÚ na konkrétnom pláne pre široký a inkluzívny program reforiem s cieľom podporiť pokrok v krajine smerom k EÚ; požaduje transparentnosť v procese plánovania a vykonávania reforiem a vyzýva na zapojenie občianskej spoločnosti do reformného procesu;

5. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že Aliancia nezávislých sociálnych demokratov prijala 25. apríla 2015 na kongrese vo Východnom Sarajeve vyhlásenie, v ktorom okrem iného požaduje referendum o nezávislosti Republiky srbskej v roku 2018; zdôrazňuje skutočnosť, že na základe Daytonskej mierovej dohody nemá Republika srbská právo na odtrhnutie; pripomína, že prijatím písomného záväzku sa všetky politické sily vrátane Aliancie nezávislých sociálnych demokratov zaviazali rešpektovať zvrchovanosť, územnú celistvosť a politickú nezávislosť Bosny a Hercegoviny; naliehavo žiada nových vedúcich politických predstaviteľov, aby sa neuchyľovali k nacionalistickej a separatistickej rétorike, ktorá rozdeľuje a polarizuje spoločnosť, ale aby vyvinuli vážne úsilie v oblasti reforiem, ktoré zlepšia životy občanov Bosny a Hercegoviny, vytvoria demokratický, inkluzívny a fungujúci štát a posunú krajinu bližšie k EÚ;

6. vyzýva politických predstaviteľov, aby uprednostnili zavedenie účinného koordinačného mechanizmu EÚ s cieľom efektívne prepojiť inštitúcie na všetkých úrovniach riadenia a zabezpečiť zosúladenie práva s *acquis* EÚ a jeho vykonávanie v celej krajine v záujme celkovej prosperity jej občanov; zdôrazňuje, že bez takého mechanizmu sa prístupový proces k EÚ zastaví na mŕtvom bode, keďže súčasná organizácia krajiny je príliš neefektívna a nefunkčná; zdôrazňuje, že zavedenie takéhoto mechanizmu by umožnilo Bosne a Hercegovine, aby v plnej miere využívala dostupné finančné prostriedky; zdôrazňuje, že treba zaviesť konkrétne reformné opatrenia a ponúknuť krajinu a občanom jasné smerovanie;

7. zdôrazňuje, že prioritou musí byť riešenie sociálnych a hospodárskych potrieb občanov; takisto však považuje za dôležité, aby súbežne pokračovali politické reformy a demokratizácia politického systému; zdôrazňuje, že hospodárska prosperita je možná len vtedy, ak je založená na demokratickej a inkluzívnej spoločnosti a štáte; takisto zdôrazňuje, že Bosna a Hercegovina sa nestane úspešnou kandidátskou krajinou pre členstvo v EÚ, kým nebudú naplnené zodpovedajúce inštitucionálne predpoklady; konštatuje, že ústavná reforma, ktorá bude zameraná na konsolidáciu, zjednodušenie a posilnenie inštitucionálneho rámca, je aj naďalej veľmi dôležitá pre transformáciu Bosny a Hercegoviny v účinný, inkluzívny a plne funkčný štát; pripomína, že pri budúcej ústavnej reforme by sa mali brať do úvahy zásady federalizmu, decentralizácie, subsidiarity a legitímneho zastupiteľstva s cieľom zabezpečiť efektívny a hladký proces integrácie Bosny a Hercegoviny do EÚ; naliehavo vyzýva politických predstaviteľov, aby svoju činnosť zamerali na zavedenie týchto nevyhnutných zmien;

8. víta iniciatívy Komisie s cieľom urýchliť realizáciu projektov v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a posilniť správu hospodárskych záležitostí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že nečinnosť môže mať následky na pridelovanie finančných prostriedkov EÚ pre politický a sociálno-ekonomický rozvoj v rámci IPA-II; nalieha na príslušné orgány, aby sa dohodli na celoštátnych odvetvových stratégiách, najmä v prioritných oblastiach dopravy, energetiky, životného prostredia a poľnohospodárstva ako kľúčových požiadavkách, aby boli schopné naplno využívať financovanie IPA;

9. chváli riadny priebeh volieb v októbri 2014; konštatuje však, že už druhýkrát za sebou sa volebný postup uskutočnil bez toho, aby sa každý občan mohol uchádzať o každý úrad; zdôrazňuje kľúčový význam naliehavého zriadenia všetkých nových parlamentných orgánov a správ na všetkých úrovniach; nalieha na nových vedúcich predstaviteľov, aby dodržiavali zásadu všeobecných, rovných a priamych volieb, snažili sa priblížiť k ľuďom, zapojili sa do občianskej spoločnosti a poskytli zodpovedné a okamžité odpovede na ich oprávnené obavy; žiada zodpovedné orgány, aby vyšetrili závažné podozrenia týkajúce sa predsedníčky vlády Republiky srbskej, ktorá mala byť zapojená do kupovania hlasov dvoch poslancov iných strán s cieľom získať väčšinu v parlamente Republiky srbskej;

10. víta nesmiernu národnú i medzinárodnú solidaritu vrátane solidarity vyjadrenej programom obnovy EÚ po záplavách v reakcii na prírodné katastrofy, ku ktorým došlo v roku 2014; víta skutočnosť, že EÚ na žiadosť Bosny a Hercegoviny bezodkladne začala rozsiahle záchranné a humanitárne operácie a Komisia usporiadala spolu s Francúzskom a Slovinskom v júli 2014 konferenciu darcov; zdôrazňuje, že Komisia vyzvala Bosnu a Hercegovinu, aby sa zapojila do

Štvrtok 30. apríla 2015

mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany; vyzýva na účinné a koordinované preventívne opatrenia na všetkých úrovniach s cieľom riešiť dôsledky súčasných katastrof a zabrániť týmto katastrofám v budúcnosti; víta mnohé pozitívne príklady veľmi úzkej medzietnickej spolupráce a podpory v nadväznosti na povodne, čo svedčí o tom, že je možné dosiahnuť zmierenie; je presvedčený, že regionálna spolupráca a úzke vzťahy so susednými krajinami sú kľúčovými faktormi pre reakciu na podobné katastrofy v budúcnosti;

11. pripomína, že profesionálna a efektívna verejná správa založená na výsledkoch je počas integračného procesu hlavnou oporou každej krajiny, ktorá sa chce stať členským štátom EÚ; je vážne znepokojený tým, že verejná správa, ktorá by mala Bosne a Hercegovine pomáhať v pokroku smerom k členstvu v EÚ a zlepšeniu životných podmienok jej obyvateľov, zostáva aj naďalej roztrieštená, spolitizedovaná a nefunkčná; naďalej sa sústreďuje na jej finančnú udržateľnosť a na skutočnosť, že neexistencia politickej vôle na reformu administratívy môže ovplyvniť poskytovanie verejných služieb; naliehavo vyzýva všetky príslušné subjekty, aby prijali novú stratégiu reformy verejnej správy a akčný plán na obdobie po roku 2014 s cieľom zjednodušiť zložitú inštitucionálnu štruktúru, zracionalizovať náklady a zvýšiť funkčnosť štátu;

12. naliehavo vyzýva orgány, aby za absolútnu prioritu považovali boj proti korupcii, pretože v tejto oblasti nebolo dosiaľ dosiahnuté uspokojivé zlepšenie a korupcia vplýva na všetky odvetvia vrátane zdravotníctva a vzdelávania, a sú tak zneužívané najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, rastie pesimizmus a stále viac občanov stráca dôveru v inštitúcie krajiny; vyzýva na účinné protikorupčné mechanizmy a nezávislé následné opatrenia na justičnej úrovni, ako aj na celkové konzultácie so všetkými zainteresovanými stranami, ktoré by mali zabezpečiť včasné prijatie obnoveného strategického rámca na roky 2015 – 2019; vyzýva na účinné vykonávanie protikorupčných opatrení vo všeobecnosti; berie na vedomie prijatie súboru protikorupčných právnych predpisov vrátane predpisov týkajúcich sa podporovania ochrany oznamovateľov nekalých praktík na štátnej úrovni a vytvorenia orgánov na predchádzanie takýmto praktikám na úrovni federácie; odsudzuje pokusy oslabiť existujúce zásady právneho štátu a vyjadruje znepokojenie nad tým, že nový zákon o konflikte záujmov oslabuje právny rámec a predstavuje krok späť v predchádzaní konfliktom záujmov, pretože zvyšuje riziko politického zasahovania a neposkytuje úradníkom stimuly na to, aby sa ním riadili; žiada posilnenie parlamentných orgánov v oblasti predchádzania konfliktom záujmov; nalieha na príslušné orgány, aby zlepšili výsledky, pokiaľ ide o úspešnosť vyšetrovania, stíhania a vynášania rozsudkov vo veľmi sledovaných prípadoch korupcie, najmä v rámci verejného obstarávania a privatizácie;

13. je naďalej vážne znepokojený, pokiaľ ide o neefektívnosť súdneho systému, riziko politického zasahovania do súdnych pojednávaní, politizáciu postupov vymenovávaní sudcov, fragmentovaný rozpočtový proces v oblasti súdov a prokuratúry a riziko konfliktu záujmov v súdnictve; nalieha na nových predstaviteľov krajiny, aby vykonali štrukturálne a inštitucionálne reformy, ktorými sa okrem iného bude riešiť zosúladenie štyroch rôznych právnych systémov; vyzýva ich, aby sa zaoberali odporúčaniami Komisie, ktoré sa týkajú napríklad inštitucionálnych reforiem súdnictva na štátnej úrovni vrátane prijatia zákona o súdoch Bosny a Hercegoviny; nalieha na nastupujúcu radu ministrov, aby prijala už pripravenú novú stratégiu reformy súdnictva; opätovne zdôrazňuje svoju podporu úradu ombudsmana; berie na vedomie, že v ústave Republiky srbskej je naďalej zakotvené moratórium na trest smrti, a naliehavo vyzýva orgány Republiky srbskej, aby trest smrti bezodkladne zrušili;

14. vyjadruje znepokojenie nad tým, že prístup k bezplatnej právnej pomoci je veľmi obmedzený a že jej poskytovanie naďalej nie je v Bosne a Hercegovine v celom rozsahu právne regulované, čo obmedzuje právo na spravodlivosť pre najzraniteľnejšie osoby; naliehavo vyzýva príslušné orgány, aby na úrovni štátu prijali zákon o bezplatnej právnej pomoci a aby jasne vymedzili úlohu občianskej spoločnosti pri jej poskytovaní;

15. víta rozšírenie štruktúrovaného dialógu EÚ a Bosny a Hercegoviny o spravodlivosti s cieľom zahrnúť doň ďalšie záležitosti týkajúce sa právneho štátu, najmä korupciu a diskrimináciu, ako aj skutočnosť, že dialóg prináša určité pozitívne výsledky v oblasti regionálnej spolupráce, konaní vo veci vojnových zločinov a profesionalitu a efektívnosti súdnictva; víta

Štvrtok 30. apríla 2015

začlenenie občianskej spoločnosti do procesu; konštatuje, že na viacerých súdoch sa v oboch entitách zlepšili podmienky vrátane podmienok ochrany svedkov;

16. je znepokojený, že určitými vyjadreniami sa spochybnila zákonnosť rozsudkov Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu (ICTY), čím sa spochybnil súd v Haagu; vyzýva na prijatie opatrení v záujme posilnenia ochrany obetí a zlepšenia činnosti prokuratúry Bosny a Hercegoviny tým, že budú preskúmané prípady vojnových zločinov kategórie II; víta pokrok pri vybavovaní nedoriešených prípadov vojnových zločinov; konštatuje, že sa stíhanie vo veciach vojnových zločinov vrátane sexuálneho násillia zlepšilo, a vyzýva, aby tento proces pokračoval aj v budúcnosti; zdôrazňuje, že je potrebné, aby príslušné orgány prijali dlho očakávaný program na zlepšenie postavenia obetí týchto vojnových zločinov na štátnej úrovni vrátane práva obetí na odškodnenie s cieľom zabezpečiť obetiam účinný prístup k spravodlivosti a uviesť ustanovenia trestného práva Bosny a Hercegoviny v oblasti sexuálneho násillia do súladu s medzinárodnými normami;

17. vyjadruje znepokojenie nad tým, že počet nezvestných osôb je naďalej vysoký, ako aj nad pomalým pokrokom v tejto oblasti; vyzýva orgány, aby nastúpili na cestu intenzívnej spolupráce medzi oboma entitami a aby vystupňovali svoje úsilie pri pátraní po nezvestných osobách;

18. pripomína si všetky obeť genocídy v Srebrenici z roku 1995 a vyjadruje hlbokú sústrasť rodinám a pozostalým; vyjadruje podporu združeniam, napr. Združeniu matiek enkláv Srebrenice a Žepy, za ich kľúčovú úlohu pri zvyšovaní povedomia a vytváraní širšieho základu pre zmierenie všetkých občanov krajiny; vyzýva všetkých občanov Bosny a Hercegoviny, aby 20. výročie masakry v Srebrenici využili ako príležitosť na posilnenie zmierenia a spolupráce, čo sú kľúčové podmienky pre všetky krajiny tohto regiónu, ak chcú postúpiť vpred na ceste do Európy;

19. s obavami si všima, že v Bosne a Hercegovine je ešte vždy vysídlených 84 500 osôb v rámci krajiny a 6 853 utečencov; je znepokojený porušovaním práva navrátilcov do Republiky srbskej; víta však nové opatrenia prijaté federálnym parlamentom, ktorými sa umožňuje navrátilcom z Republiky srbskej využívať dôchodkové dávky a zdravotnú starostlivosť vo federácii, a pripomína, že je dôležité zaručiť všetkým občanom rovnaký prístup k sociálnym dávkam; vyzýva všetky úrovne vlády, najmä orgány Republiky srbskej, aby zaviedli a vykonali všetky potrebné legislatívne a administratívne opatrenia a urýchlili tým návrat vysídlených osôb; naliehavo vyzýva na spoluprácu v tejto veci a na vytvorenie vhodných podmienok pre ich nenásilné a udržateľné opätovné začlenenie do spoločnosti; vyzýva na účinné vykonávanie revidovanej stratégie týkajúcej sa prílohy VII k Daytonskej mierovej dohode; vyzýva na nepretržitú dobrú regionálnu spoluprácu v rámci procesu sarajevského vyhlásenia; nalieha na komplexný prístup s cieľom riešiť ostávajúce výzvy týkajúce sa odstránenia mín z krajiny do roku 2019;

20. opätovne potvrdzuje svoju podporu liberalizácii vízového režimu, ktorá priniesla občanom Bosny a Hercegoviny viditeľné pozitíva; opakuje svoje odhodlanie chrániť právo občanov západného Balkánu na bezvízové cestovanie; žiada zároveň prijatie opatrení na vnútroštátnej úrovni, najmä sociálno-ekonomických opatrení zameraných na zraniteľnejšie skupiny, ako aj aktívnych opatrení zameraných na zlepšenie spolupráce a výmeny informácií s cieľom zakročiť proti sieťam organizovanej trestnej činnosti a na posilnenie hraničných kontrol a opatrení v oblasti informačných kampaní; žiada Komisiu, aby prijala opatrenia s cieľom zachovať integritu bezvízového režimu a aby sa v spolupráci s členskými štátmi zaoberala potenciálnym zneužívaním azylového systému EÚ;

21. konštatuje, že boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii má rozhodujúci význam v úsilí brániť prenikaniu trestnej činnosti do politických, právnych a hospodárskych systémov; konštatuje, že v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti a terorizmu sa dosiahol určitý pokrok; pripomína význam plnenia odporúčaní Skupiny štátov proti korupcii (GRECO); je znepokojený správami o rastúcej radikalizácii mladých ľudí v Bosne a Hercegovine, ktorých relatívne vysoký počet v porovnaní s inými krajinami regiónu sa pripája k teroristickým bojovníkom Islamského štátu; nalieha na orgány, aby zmenili trestný poriadok a posilnili kriminalizáciu financovania terorizmu; víta zmenu trestného poriadku s cieľom zakázať a potrestať pripojenie sa k polovojenským skupinám, aby sa zabránilo náboženskej radikalizácii; zdôrazňuje navyše význam prevencie všetkých foriem extrémizmu a násilnej radikalizácie; takisto víta rozsiahle policajné

Štvrtok 30. apríla 2015

operácie v celej Bosne a Hercegovine, ktoré majú za následok zatýkanie podozrivých osôb z organizovania, podporovania a financovania teroristických činností vrátane zahraničných bojovníkov; vyzýva, aby bolo do trestného zákona Federácie Bosna a Hercegovina vložené ustanovenie o zločine z nenávisti; oceňuje relevantné zložky Bosny a Hercegoviny za ich profesionalitu, ktorú preukázali svojím úsilím a odhodlaním bojovať s rastúcimi bezpečnostnými hrozbami; vyzýva Komisiu, aby poskytla príslušným orgánom pomoc pri potláčaní všetkých bezpečnostných a teroristických hrozieb;

22. dôrazne odsudzuje teroristický útok spáchaný 27. apríla 2015 na policajnú stanicu vo východobosnianskom meste Zvornik, ktorý si vyžiadal život jedného príslušníka policajného zboru a dvoch ďalších zranil; vyjadruje svoju solidaritu s obeťami a ich rodinami; čo najdôraznejšie odsudzuje násilnú extrémistickú ideológiu, ktorá je v pozadí tohto útoku; vyzýva príslušné orgány, zodpovedné bezpečnostné agentúry a súdne inštitúcie, aby spolupracovali a vykonali rýchle a podrobné vyšetrovanie a zabránili ďalším útokom; vyjadruje nádej, že inštitúcie a občania Bosny a Hercegoviny sa spoja v boji proti hrozbe terorizmu a extrémistického násillia;

23. konštatuje, že Bosna a Hercegovina je aj naďalej krajinou pôvodu, tranzitnou krajinou, ako aj cieľovou krajinou, pokiaľ ide o obchodovanie s ľuďmi; odporúča, aby zodpovedné orgány prijali účinné opatrenia vrátane legislatívnych opatrení s cieľom bojovať proti obchodovaniu s drogami a ľuďmi a poskytnúť ochranu obeťami obchodovania s ľuďmi;

24. považuje za veľmi dôležité posilniť úlohu občianskej spoločnosti, aby mohla vyjadrovať záujmy občanov, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, ako sa ukázalo minulý rok počas zhromaždení; pripomína, že občianska spoločnosť môže zabezpečovaním životne dôležitých sociálnych služieb vykonávať doplňujúcu úlohu, pokiaľ ide o rozvoj sociálne súdržnej a demokratickej spoločnosti; konštatuje, že zástupcovia občianskej spoločnosti by mali zohrávať dôležitú úlohu v uľahčovaní prístupového procesu k EÚ; naliehavo žiada Komisiu, aby aj naďalej poskytovala prostriedky z európskych fondov v prospech organizácií občianskej spoločnosti; konštatuje, že inštitucionálne mechanizmy spolupráce s občianskou spoločnosťou sú aj naďalej slabé a spomaľujú rozvoj demokracie v celej krajine, ktorá by mala byť vo väčšej miere participatívna, inkluzívna a reaktívna; požaduje preto vytvorenie transparentných a inkluzívnych mechanizmov verejných konzultácií, do ktorých sa zapoja všetky zúčastnené strany s cieľom vytvoriť rámec pre verejné diskusie o dôležitých legislatívnych rozhodnutiach a prijať národnú stratégiu pre občiansku spoločnosť; vyjadruje znepokojenie nad zaznamenanými prípadmi zastrašovania počas minuloročných sociálnych nepokojov;

25. domnieva sa, že je nevyhnutné posilniť inkluzívnu a tolerantnú spoločnosť Bosny a Hercegoviny a chrániť a podporovať práva menších a zraniteľných skupín; pripomína, že nevykonanie rozsudku vo veci Sejdić – Finci má za následok otvorenú diskrimináciu občanov Bosny a Hercegoviny; naliehavo žiada, aby sa prijali opatrenia, ktoré posilnia úlohu ombudsmana a ktoré povedú k vypracovaniu stratégie proti všetkým formám diskriminácie v spolupráci s občianskou spoločnosťou na celoštátnej úrovni; vyzýva príslušné orgány, aby ďalej pokračovali v harmonizácii právnych predpisov krajiny s *acquis* EÚ a osobitne sa zamerali na diskrimináciu z dôvodu zdravotného postihnutia a veku, ako bolo zdôraznené v rámci štruktúrovaného dialógu; vyzýva ministerstvo Bosny a Hercegoviny pre ľudské práva a utečencov, aby bezodkladne zriadilo pracovnú skupinu, ktorá by sa venovala príprave novelizácie antidiskriminačného zákona Bosny a Hercegoviny; vyjadruje obavy v súvislosti s tým, že sú aj naďalej rozšírené nenávistné prejavy, trestné činy z nenávisti a hrozby, obťažovanie a diskriminácia LGBTI osôb; nabáda orgány, aby realizovali opatrenia na zvýšenie povedomia orgánov súdnej moci, orgánov presadzovania práva a širokej verejnosti o právach LGBTI osôb; obáva sa, že aj naďalej budú oznamované prípady diskriminácie z náboženských dôvodov;

26. hlboko odsudzuje pokračujúcu marginalizáciu a diskrimináciu Rómov; víta pokrok dosiahnutý v súvislosti s potrebami Rómov v oblasti bývania, napriek tomu však vyzýva na ďalšie kroky v záujme zlepšenia životných podmienok Rómov zlepšením ich prístupu k práci, zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu;

27. konštatuje, že boli zavedené právne ustanovenia zaručujúce práva žien a rodovú rovnosť, pri ich vykonávaní sa však dosiahol len malý pokrok; vyzýva príslušné orgány, aby aktívne pokračovali vo svojom úsilí s cieľom zvýšiť podiel žien v politike a na pracovnom trhu, bojovať proti diskriminácii na trhu práce z dôvodu materstva, zlepšiť sociálne a hospodárske postavenie žien, podporovať, chrániť a posilňovať práva žien a všeobecne zvyšovať povedomie verejnosti

Štvrtok 30. apríla 2015

o právach žien a ich znalosť medzi ľuďmi; naliehavo vyzýva orgány, aby prijali stratégiu na plnenie dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilí na ženách a domácejmu násilíu a aby zaviedli zjednotený systém monitorovania a zhromažďovania údajov o prípadoch páchania násilí na ženách;

28. naliehavo vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby čo najskôr zapracovala otázky sexuálnej orientácie a rodovej identity do zákona o trestných činoch z nenávisťi, a tým umožnila odsúdiť osoby, ktoré sa dopúšťajú rôznych foriem útlaku na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity;

29. všíma si, že sú zavedené právne ustanovenia o slobode prejavu; znepokojuje ho však politický a finančný tlak na médiá, ako aj prípady ohrozovania a zastrašovania novinárov a vydavateľov, a to aj v období pred voľbami; odsudzuje pokusy spochybňovať existujúce pravidlá, ktoré by mohli mať škodlivé dôsledky z hľadiska slobody prejavu a slobody médií vrátane slobody prejavu na internete; zdôrazňuje, že také opatrenia, ako bol policajný zásah v priestoroch Klix.ba v Sarajeve alebo nedávne prijatie kontroverzného zákona o verejnom poriadku národným zhromaždením Republiky srbskej, vyvolávajú vážne obavy týkajúce sa slobody prejavu a slobody médií vrátane sociálnych médií; zdôrazňuje, že pre zdravú demokraciu je dôležitá možnosť médií fungovať bez strachu; dôrazne vyzýva na rešpektovanie slobody prejavu a slobody médií a žiada, aby bolo novinárom umožnené získavať informácie vo veciach verejného záujmu; zdôrazňuje, že trvalé a udržateľné financovanie, redakčná nezávislosť, vysielania vo všetkých úradných jazykoch, ako aj pluralita majú zásadný význam pre verejnoprávne médiá; vyzýva orgány, aby odstránili všetky legislatívne medzery, ktoré systematicky znemožňujú dosiahnuť plnú transparentnosť, pokiaľ ide o vlastníctvo médií, a aby v tejto oblasti zaviedli právne predpisy, ktoré vylúčia možnosť uplatňovania nežiaduceho politického nátlaku; nalieha na príslušné orgány, aby zabezpečili politickú, inštitucionálnu a finančnú nezávislosť verejnoprávných televíznych staníc a aby harmonizovali právne predpisy o verejnoprávnom vysielaní oboch entít s právnymi predpismi na štátnej úrovni; nalieha na vymenovanie riaditeľa Rady regulačného úradu pre komunikáciu Bosny a Hercegoviny na základe dosiahnutých výsledkov;

30. je naďalej znepokojený pretrvávajúcou segregáciou detí vo verejných školách podľa ich etnického pôvodu; poznamenáva, že tri rôzne učebné plány sťažujú spoločné, inkluzívne a objektívne štúdium spoločnej histórie a nedávnych historických udalostí; naliehavo vyzýva orgány, aby účinne zaviedli princípy inkluzívneho vzdelávania, a to aj pokiaľ ide o deti so zdravotným postihnutím; vyzýva nových vedúcich predstaviteľov krajiny, aby bezodkladne podporili nediskriminačný systém vzdelávania v oboch entitách a v oblasti Brčko s cieľom odstrániť segregáciu rozličných etnických skupín a pokročiť v reforme vzdelávania, ktorá sa musí zamerať na zlepšenie vzdelávacích štandardov a zavedenie spoločných učebných osnov; žiada aj intenzívnejšie vykonávanie akčného plánu týkajúceho sa vzdelávacích potrieb rómskych detí a ich integrácie do vzdelávacieho systému;

31. opätovne pripomína, že protesty z februára 2014 ukázali, že občania Bosny a Hercegoviny požadujú sociálne a hospodárske reformy v krajine; je hlboko presvedčený, že zavedením opatrení v šiestich kľúčových oblastiach reformom Paktu pre rast a zamestnanosť dôjde k opätovnému podnieteniu zabrzdených sociálno-ekonomických reforiem vrátane reforiem v oblasti rastu a zamestnanosti, ako aj verejného obstarávania; vyzýva novú vládu na úrovni štátu, oboch entít a kantónov, aby za kľúčovú prioritu reforiem považovali správu ekonomických záležitostí a Pakt pre rast a zamestnanosť a aby spolu úzko spolupracovali v záujme tohto cieľa; zdôrazňuje, že je potrebné ďalšej rozvíjať a vykonávať program hospodárskych reforiem;

32. domnieva sa, že Bosna a Hercegovina dosiahla len malý pokrok na ceste k fungujúcemu trhovému hospodárstvu; zdôrazňuje, že je dôležité čeliť konkurenčným tlakom a trhovým silám; vyjadruje znepokojenie nad tým, že výrazné slabé miesta v podnikateľskom prostredí majú naďalej nepriaznivý vplyv na rozvoj súkromného sektora a na priame zahraničné investície; nalieha na príslušné orgány, aby sa zaoberali slabým presadzovaním právneho štátu, veľkým neformálnym sektorom a vysokou mierou korupcie, ktoré obmedzujú podnikateľské prostredie; požaduje zosúladenie so smernicou Solventnosť II;

33. zdôrazňuje potrebu reformovať a harmonizovať roztrieštené systémy sociálnej ochrany tak, aby vychádzali z potrieb občanov, s cieľom zabezpečiť pre všetkých rovnaké zaobchádzanie, zmierniť chudobu a budovať záchrannú sociálnu sieť, ktorá sa viac zameria na chudobných ľudí a ľudí vylúčených zo spoločnosti; zdôrazňuje, že pre rozvoj krajiny má kľúčový význam hospodárska prosperita a vyhliadky na prácu, najmä v prípade mladých ľudí; vyzýva vlády, aby vykonali reformy pracovného trhu s cieľom riešiť vysokú mieru nezamestnanosti so zameraním na mládež, ženy a dlhodobú nezamestnanosť

Štvrtok 30. apríla 2015

konštatuje, že pracovné a odborové práva sú stále obmedzované; vyzýva orgány, aby v celej krajine ďalej posilňovali a harmonizovali príslušné zákony; zdôrazňuje potrebu zlepšiť vzdelávanie a odbornú prípravu s cieľom riešiť nepomer medzi požadovanými a existujúcimi kvalifikáciami a zvýšiť zamestnateľnosť, najmä zamestnateľnosť mladých ľudí;

34. zdôrazňuje význam harmonizácie a zlepšenia existujúcich odborových práv a predpisov o pracovných podmienkach, ktoré v súčasnosti nie sú vo všetkých odvetviach rovnaké; konštatuje tiež, že sociálne dávky a dôchodky nie sú rozdeľované rovnomerne;

35. konštatuje, že v oblastiach životného prostredia a zmeny klímy sa dosiahol len malý pokrok, a vyzýva orgány, aby posilnili ochranu životného prostredia v súlade s normami EÚ; vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby plnila všetky svoje zmluvné záväzky podľa Zmluvy o Energetickom spoločenstve a Dohody o stabilizácii a pridružení a zabezpečila primerané a bezodkladné zosúladenie svojich právnych predpisov s *acquis* EÚ v oblasti životného prostredia, a to aj pokiaľ ide o prevenciu nadmerného znečisťovania ovzdušia ropnou rafinériou v Bosanskom Brode; zdôrazňuje, že treba, aby si Bosna a Hercegovina začala v plnej miere plniť svoje záväzky týkajúce sa Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice (podpísaného v Espoo v roku 1991) a Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení (podpísaného v Kyjeve v roku 2003), a to najmä pokiaľ ide o činnosti v povodiach Neretvy a Trebišnjice;

36. víta konštruktívny a aktívny prístup Bosny a Hercegoviny v rámci podpory regionálnej spolupráce; chváli časté spoločné pohraničné hliadky so susednými krajinami; zdôrazňuje mimoriadny význam dobrých susedských vzťahov; vyzýva nových vedúcich predstaviteľov, aby naďalej vyvíjali a posilňovali úsilie o vyriešenie otvorených otázok týkajúcich sa hraníc a majetku so susednými krajinami; nabáda Bosnu a Hercegovinu, aby na základe dohody z mája 2014 v dobrej viere dokončili proces vymedzenia spoločných hraníc s Čiernou Horou;

37. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v zahraničnej politike Bosny a Hercegoviny naďalej pretrvávajú rôzne názory, čoho výsledkom je malá miera zblíženia s pozíciami EÚ (52 %); opätovne pripomína veľký význam jednotnej zahraničnej politiky pre Bosnu a Hercegovinu; znepokojujú ho dôsledky zamietavého postoja Ruska, pokiaľ ide o štandardné vyjadrovanie v Rade pre nastolenie mieru, na územnú integritu Bosny a Hercegoviny a dôsledky negatívnych prejavov v súvislosti s ambíciami Bosny a Hercegoviny týkajúcimi sa EÚ; víta pokračujúcu prítomnosť operácie Althea ako súčasť obnoveného mandátu OSN zameranej na budovanie kapacít a odbornú prípravu;

38. vyzýva novo zvolené inštitúcie Bosny a Hercegoviny, aby využili príležitosť, ktorú predstavuje obnovenie prístupu EÚ, na uzavretie dohody o zmene dočasnej dohody/Dohody o stabilizácii a pridružení, a prihliadali na prístupenie Chorvátska k EÚ a zachovávanie tradičného obchodu;

39. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredsedníčke Komisie, Rade, Komisii, predsedníctvu Bosny a Hercegoviny, rade ministrov Bosny a Hercegoviny, parlamentnému zhromaždeniu Bosny a Hercegoviny a vládam a parlamentom Federácie Bosny a Hercegoviny a Republiky srbskej a vládam 10 občín/kantónov.